

Protokoll fört vid pleniföredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Närvarande

KS-MP-NF-WV

Ordförande

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Frånvarande

CG-TA-MN

Föredragande

Minister

Nina Fellman

Justerat

Omedelbart

Protokollförare

Jurist

Camilla Hägglund

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 12

Arbets- och näringsministeriets begäran om utlåtande över utkast till regeringens proposition om lagen om konkurrens- och konsumentmarknadsverket samt förslag till ändring av vissa andra författningar.

ÅLR 2018/5107

470 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt avge utlåtande enligt **bilaga 1**.

Nr 13

Utrikesministeriets begäran om synpunkter på undertecknandet av ett avtal om investeringsskydd mellan Europeiska unionen, dess medlemsstater och Republiken Singapore.

ÅLR 2018/5947

471 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt avge synpunkter enligt **bilaga 2**.

Nr 14

Justitieministeriets begäran om kommentarer på det av Europarådets ministerkommitté godkända protokollet över revidering av Europarådets dataskyddskonvention 108 samt anslutande förklarande rapport.

ÅLR 2018/5436

472 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt kommentera i enlighet med **bilaga 3**.

Hänvisning
TEM/1144/03.01.08/2018

Kontaktperson
Michaela Slotte

Ärende
**BEGÄRAN OM UTLÅTANDE ÖVER UTKAST
TILL REGERINGENS PROPOSITION OM LAGEN
OM KONKURRENS- OCH
KONSUMENTMARKNADSVERKET SAMT
FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV VISSA ANDRA
FÖRFATTNINGAR**

Arbets- och näringsministeriet har begärt om utlåtande över utkastet till regeringsproposition gällande lagen om konkurrens- och konsumentmarknadsverket, beredskapslagen och lagen om konsumenttvistenämnden samt över förslag till ändring av förordningen om registerförvaltningen och av arbets- och näringsministeriets förordning om Konkurrens- och konsumentverkets avgiftsbelagda prestationer.

I propositionen föreslås att de konsumentrådgivningsuppgifter som hör till magistraterna överförs till Konkurrens- och konsumentverket. Dessutom föreslås lagen om konsumentrådgivning upphävas och motsvarande bestämmelser fogas till lagen om Konkurrens- och konsumentverket.

Området för konsumentskydd hör enligt 27§ 10 punkten självstyrelselagen för Åland (1114/1991) till rikets lagstiftningsbehörighet. I 30 § 11 punkten självstyrelselagen finns en bestämmelse om hur konsumentrådgivningen är organiserad på Åland. De uppgifter som enligt lagstiftningen om konsumentrådgivning ankommer på magistraterna ska i landskapet handhas av landskapsmyndigheterna i enlighet med avtal mellan landskapet och staten. En överenskommelseförordning har utfärdats med stöd av 32 § självstyrelselagen enligt vilken konsumentrådgivningen på Åland handhas av Ålands ombudsmannamyndighet. På Åland finns även en särskild konsumenttvistenämnd som tillsätts av landskapsregeringen.

Landskapsregeringen önskar uppmärksamma att möjligheten att köpa tjänster av utomstående kan komma att behövas på Åland.

Landskapsregeringen konstaterar att eftersom konsumentskyddet på Åland i självstyrelselagen har arrangerats på ett avvikande sätt jämfört med i riket påverkas Åland inte av den reform som nu genomförs i riket. Då lagen om konsumentrådgivning upphävs och motsvarande bestämmelser fogas till lagen om Konkurrens- och konsumentverket medför det att det i framtiden blir bestämmelserna om konsumentrådgivning i lagen om Konkurrens- och konsumentverket som ska tillämpas även på Åland. Eftersom dessa bestämmelser till sitt materiella innehåll förblir oförändrade har propositionen i praktiken inga konsekvenser för Åland. Landskapsregeringen har inget att invända mot förslaget.

Gällande den ändring av självstyrelselagen som föranleds av propositionen hänvisar landskapsregeringen till ett separat yttrande.

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Minister

Nina Fellman

FÖR KÄNNEDOM

Justitieministeriet, Janina Groop-Bondestam

Utrikesministeriet/
Avd. externa ekonomiska relationer
kirjaamo.um@formin.fi
tuo-10@formin.fi

Hänvisning
HEL7M0755-8

Kontaktperson
Pamela Baarman

Ärende
**UTLÅTANDE, UNDERTECKNANDE OCH
INGÅENDE AV ETT AVTAL OM
INVESTERINGSSKYDD MELLAN EU, DESS
MEDLEMSSTATER OCH SINGAPORE**

Utrikesministeriet har den 28 juni 2018 begärt Ålands landskapsregerings synpunkter på undertecknandet av ett avtal om investeringsskydd mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Singapore, å andra sidan. Tidsfristen för inlämnandet av synpunkter har fastslagits till den 11 juli 2018.

I mars 2010 inleddes bilaterala förhandlingar om ett frihandelsavtal mellan EU och Singapore. Förhandlingarna slutfördes i oktober 2014. I november 2014 gavs landskapsregeringen möjlighet att informellt kommentera avtalsutkastet. Landskapsregeringen konstaterade då att avtalet innehöll bestämmelser inom landskapets lagstiftningsbehörighet, varför bifall av Ålands lagting krävs i enlighet med 59 § självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland för att bestämmelserna i avtalet ska träda i kraft i landskapet, till de delar bestämmelserna i fråga fortfarande anses höra till medlemsstaternas behörighet.

Landskapsregeringen konstaterade därtill att avtalsutkastet innehöll vederbörliga åländska förbehåll med avseende på offentlig upphandling samt rätten för fysiska personer utan hembygdsrätt och för juridiska personer utan tillstånd från behöriga åländska myndigheter att förvärva och besitta fast egendom på Åland, samt begränsningar av etableringsrätten och rätten att tillhandahålla tjänster för fysiska personer utan hembygdsrätt eller för juridiska personer utan tillstånd från behöriga åländska myndigheter.

I juli 2015 bad EU-kommissionen EU-domstolen om ett yttrande om huruvida unionen hade den nödvändiga befogenheten att underteckna och ingå det frihandelsavtal som hade förhandlats fram med Singapore, eller om EU-medlemsstaternas deltagande var nödvändigt i vissa frågor. EU-domstolen bekräftade i sitt yttrande i maj 2017 att EU har exklusiv befogenhet i alla frågor som omfattas av frihandelsavtalet, förutom i de frågor som rör andra investeringar än direktinvesteringar samt i frågor om tvistlösning mellan investerare och stat då medlemsstaterna är

svarande. I dessa frågor ansåg domstolen att EU och medlemsstaterna har delad befogenhet. Med tanke på domstolens yttrande har det frihandelsavtal som ursprungligen förhandlades fram därefter anpassats för att skapa två fristående avtal: ett frihandelsavtal och ett avtal om investeringsskydd.

Enligt EU-domstolens yttrande omfattas alla områden inom frihandelsavtalet av EU:s befogenhet, varför avtalet undertecknas och ingås enbart av unionen. Avtalet om investeringsskydd ingås däremot som ett blandat avtal, varför det även ska ratificeras av medlemsstaterna.

Landskapsregeringen förutsätter att tillbörlig hänsyn tagits under avtalsförhandlingarna till bestämmelserna i protokoll 2 om Åland i bilagan till fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 103/1994), till de delar bestämmelserna i avtalet om investeringsskydd innebär bindande rättigheter eller skyldigheter av betydelse för Ålands särställning.

Med tanke på den knappa tidtabellen för lämnandet av utlåtande har landskapsregeringen inte i detalj haft möjlighet att analysera innehållet i avtalet om investeringsskydd mellan EU, dess medlemsstater och Singapore. Landskapsregeringen konstaterar dock att det finns anledning att utreda huruvida några av de avtalsbestämmelser som hör till medlemsstaternas befogenhet även till någon del kan anses höra till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet enligt självstyrelselagen för Åland, exempelvis vad gäller expropriation och beskattning.

Landskapsregeringen har i detta skede inga anmärkningar mot undertecknandet av avtalet om investeringsskydd mellan EU, dess medlemsstater och Singapore, men förbehåller sig rätten att återkomma med kommentarer i ärendet om anledning till detta konstateras i ett senare skede.

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Minister

Nina Fellman

Hänvisning
VN/3058/2018
VN/3058/2018-OM-1

Kontaktperson
Sophie Mecklin

Ärende
**BEGÄRAN OM KOMMENTARER PÅ DET AV
EUROPARÅDETS MINISTERKOMMITTÉ
GODKÄNDA PROTOKOLLET ÖVER
REVIDERING AV EUROPARÅDETS
DATASKYDDSKONVENTION 108 SAMT
ANSLUTANDE FÖRKLARANDE RAPPORT**

Justitieministeriet har genom en skrivelse daterad den 13 juni 2018 begärt Ålands landskapsregerings eventuella kommentarer på det av Europarådets ministerkommitté den 18 maj 2018 godkända protokollet över revidering av Europarådets dataskyddskonvention 108 samt anslutande förklarande rapport.

Kommissionen har deltagit i beredningen av tilläggsprotokollet och rekommenderar medlemsstaterna att underteckna och ratificera tilläggsprotokollet så snart som möjligt.

Ålands landsting gav den 25 september 1991 sitt bifall till ikraftträdelseförfattningen gällande konventionen (ÅFS 1992:25).

Lagstiftningsbehörigheten i fråga om behandling av personuppgifter prövades i samband med att landskapet fick sin första lagstiftning om personregister för landskaps- och kommunalförvaltningen i början av 1990-talet. Varken personregister eller dataskydd fanns angivet som ett särskilt lagstiftningsområde i den då gällande självstyrelselagen, vilket även är fallet i den gällande självstyrelselagen. Högsta domstolens prövning vid lagstiftningskontrollen gjordes i förhållande till ett landstingsbeslut enligt vilket i riket gällande personregisterlag och personregisterförordning skulle gälla i landskapet, dock enbart i förhållande till rättsområden inom den privata sektorn där landskapet hade lagstiftningsbehörighet. Högsta domstolen konstaterade i sitt beslut

från den 27 juni 1991 att då personregisterlagen innehåller allmänna stadganden om personregister kommer den att beröra ett stort antal rättsområden. Högsta domstolen nämnde arbetsavtal, arbets- och bostadsförmedling samt, med vissa begränsningar, näringsrätten som exempel på områden inom landstingets behörighet som skulle komma att beröras av dessa allmänna stadganden om personregister. Landskapsregeringen tolkar högsta domstolens utlåtande så att landskapet har behörighet gällande skyddet av personuppgifter inom de rättsområden som landskapet annars också har behörighet inom enligt självstyrelselagen.

I 58 § självstyrelselagen för Åland föreskrivs om landskapets ställning vid förhandlingar om internationella förpliktelser. Enligt 58 § 2 mom. ska landskapsregeringen underrättas om förhandlingar angående fördrag och andra internationella förpliktelser i fråga om angelägenheter som faller inom landskapets behörighet. Gäller sådana förhandlingar angelägenheter som annars kan ha särskild betydelse för landskapet, ska landskapsregeringen underrättas, om detta lämpligen kan ske. Vidare ska landskapsregeringen, om särskilda skäl finns, ges tillfälle att delta i sådana förhandlingar.

I 59 § självstyrelselagen för Åland regleras situationen för ett internationellt avtals ikraftträdande i landskapet Åland enligt följande: "Om ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse som Finland ingår eller förbinder sig till innehåller en bestämmelse i en fråga som enligt denna lag faller inom landskapets behörighet, träder bestämmelsen i kraft i landskapet endast om lagtinget ger sitt bifall till den författning genom vilken bestämmelsen sätts i kraft."

Landskapsregeringen konstaterar att konventionen berör rättsområden inom rikets och även landskapets behörighet. Således krävs i förlängningen bifall av Ålands lagting i enlighet med 59 § självstyrelselagen för att bestämmelserna i konventionen ska träda i kraft i landskapet.

Landskapsregeringen har i detta skede inget att invända mot undertecknandet av tilläggsprotokollet, utan återkommer med mer detaljerade kommentarer i ärendet då regeringspropositionen om ratificeringen av protokollet sänds för utlåtande.

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Minister

Nina Fellman